نثاراحمد صمد واصفي صیب ښکلې لیکنې

نثاراحمد صمد په فیسبوک کې

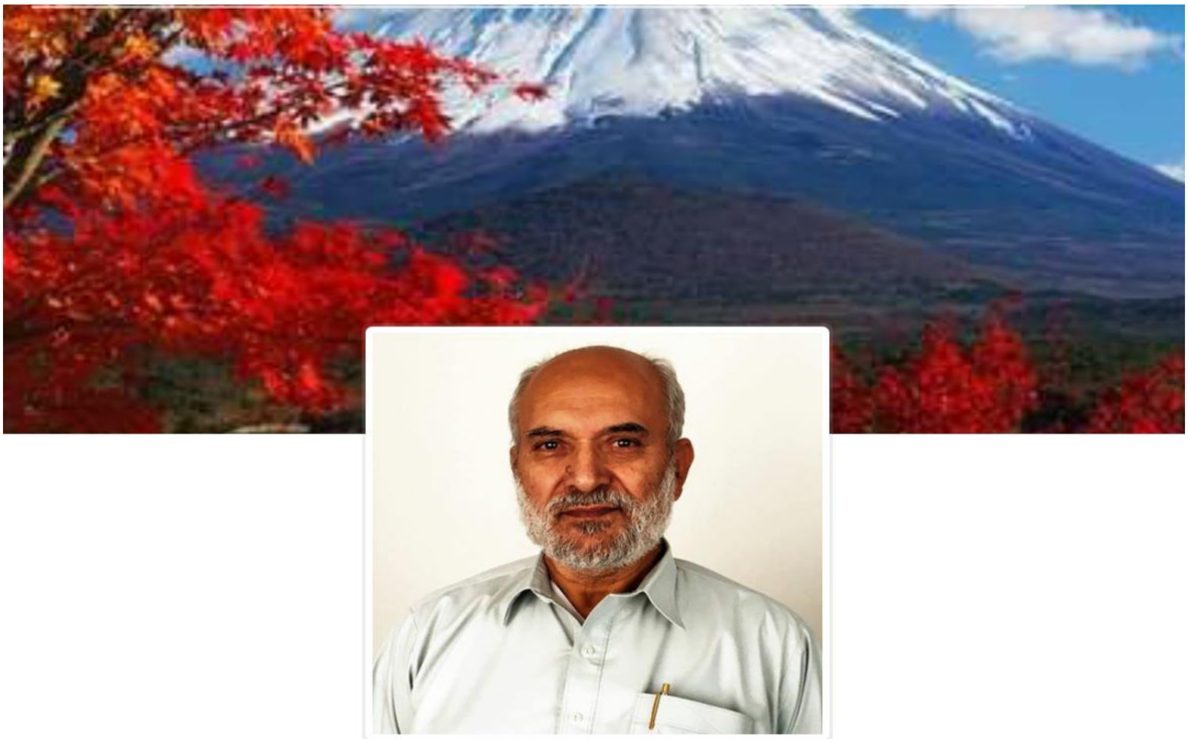

Nisar Samad Wasifi

Ketabton.com

ټولونکي: صبورګل صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرېزه

الحمدلله دالله شکر اداء کوم چې له ډېرو سختو مصروفیتونو سره سره وتوانېدم، چې د شاغلي واصفي صیب د فیسبوک لیکنې راغونډې کړم ، او تر خوږو وطنوالو یې ورسوم.

د مسافري سخت مصروفیتونه وي، په دی هر مسافر پوهیږي، خو د واصفي صیب لیکنې می نه لوربدي چې حبث لاړي شي، نو له دې مصروفیاتو او نه امکاناتو سره سره مي دغه ده، دالله ښکر اداء کوم چې کتاب مې تکمیل کړ.

دري میاشتي مخکې مې له محترم واصفي صیب! څخه د کتاب لیکلو اجازه واخېسته، محترم واصفی صیب! په ورین تندی دا غوشتنه ومنله، او ما هم دالله په توکل دا کتاب مکمل کړ.

په کتاب کې ټولې لیکنې دمحترم استاذ دلاس لیکل شوي لیکنې دی، ما هیڅ کوم تعدیل پکشې نه دی کړي، یوازي می دایډیټ په برخه کې کار کړي ده.

لیکل شوي کتاب ټول افغان ملت ته تحفه کوم او له ټولو هغو افغانانو غوښتنه کوم چې د سنسور په برخه کې یې پوره پوره هڅه راسره وکړي.

په پاې کې کتاب د محترم مرحوم پلارجان رحمة الله علیه روح ته ښښم، او د مرحوم لپاره دکتاب ویلو ترمخ د دعا لاسونه پورته کړئ، او د مغفرت دعا ورته وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصيحت

يو ځوان و يو سپين ږيري ته وويل چي نصيحت راته وکړه .

سپين ږيري ورته وويل : قرآن ولوله مخکي له دې چي، قرآن پر تا وويل سي !

لمونځ وکړه مخکي له دې چي، تا ته لمونځ درکول سي !

د نورو له تجربو څخه ګټه واخله مخکي له دې چي، ته د نورو له پاره تجر به شي.

حضرت عمر (رض) پر منبر ودرېد . شکېدلې چپنه يې اغوستې وه . له لوږي يې په ګېډه کی غرهار وو .

د خطبې په منځ کي يې وويل :

که غرېږې او که نه ، قسم په خدای تر هغه به دې مَړه نه کړم تر څو د مسلمانانو اولادونه ماړه سوي نه وي !

تريخ غړپ

د حسد تر ټولو ښه چاره او علاج دا دی چی د هغه چا سره چی حسد کوې نوم يې واخله او د خير دعا ورته وکړه . که څه هم دا ډير تريخ غړپ دی مګر له دننه دې ناروغي جوړوي . ته خو يې امتحان کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوری پیاله

دا ولی ډیري پیسې خرڅوو لاکن لږ شیان لرو ؟!

ډېر اجناس رانیسو خو لږ خوند ترې اخلو ؟!

عاید مو ډېر خو لاس مو تنګ دئ ؟!

آسانتیاوي ډیري خو راحت لږ لرو ؟!

لوی علت یې حرص دی ، او د نن‌ني انسان د حرص پیاله ځکه نه ډکیږی چی په هغې کی د ناشکرۍ سوری دی چی ډکېدو ته یې نه پریږدي !

سؤ استفاده

نرم زړئ انسان ساده یا احمق نه وی ، بلکی ښه پوهیږي چی خلک څنګه چپه او راسته لوبی ورسره کوی . خو بیا هم دئ پر دې هر څه سترګي پټوي دا ځکه چی زړه یې نرم ، پاک او ښایسته دی !

نو د چا له صداقته بده استفاده مه کوه چی دا هم یو خیانت دی .

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظیفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنیا به لرې....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د دغو څخه یو شي هم قبر ته درسره وړې بېله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

د درواغو بدبویی

رسول الله (ص) وفرمایل : کله چی څوک درواغ ووایی نو د درواغو د بدبویي له امله (د رحمت) فرشته یو میل لیری ورڅخه ځی (سنن الترمذی : ۱۹۷۲) .

خو زموږ ننني محیط؟!

سابقه د آینده سره وتړه !

آیا داسی انسان سته چی ماضي بدله کړی ؟ آیا څوک راتلونکې بدلولای سی ؟ قطعأ نه . خو ډیر خلک په ماضی پوری کلک مښتی دي دومره آینده نه سنجوي لکه په ماضی کی چی بند دي .

نو د ماضی سره باید څه وکړو ؟ دا چی ماضي نسو بدلولای ، نه یې هیرولای سو ، نه یې سمَوَلای سو او نه یې حذف یا محوه کولای سو . نو صرف یو کار کولای سو هغه دا چی ماضی باید ومنو او درس ورڅخه واخلو . یعنی سابقه او آینده سره وتړو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انسان او رحمان رضايًيت

يو پاچا د نصيحت او پند اوريدلو ډير شوقی و . يوه ورځ يې يو متقی او زاهد عالم ته وويل چی داسی نصيحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی .

عالم ورته وويل چی ډيره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقيرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی « انسانان درڅخه راضي سی » او د شپې پخپله د الله څخه فقر کوه چی « الله درڅخه راضي سی » !

په رښتيا هم دا نو دنيوي او اخروي برى دى . الله دى يې د هر شتمن ، هر سياست وال او هر چارواکې په نصيب کړى، آمين .

کارلوس فونتس ويلی دي :

په دنيا کی چی می له ژونده تر ټولو غټ سبق زده کړ، دا دی چی هيڅوک د خپلو خبرو سره ورته او مشابه نه دی ! [يعنی خبري او عمل يې اختلاف لرى .

پوښتنه

محترم وروره او محترمی خور ! په تا کی کومه داسی غلطي سته چی غواړې تر ټولو اول يې رفع او دفع کړې ؟ آيا هغه سُستي او ټنبلي ده ؟ آيا د سهار لمانځه ته نه راپاڅېدنه ده ؟ آيا د بې حوصله ګۍ ختموَنه ده ؟ آيا د بدګومانۍ پاى ته رسوَنه ده ؟ آيا د درواغو بندوَنه ده ؟ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د غیبت ځپنه ده ؟ اقلاً د یوې غلطۍ محوه کولو ته خو باید لومړیتوب ورکړې !

نو تر ټولو اول درواغ ویل بند کړه بیا وګوره !

اول د ځان بدلون

زموږ کمزوري دا ده چې د مقابل طرف د بدلون په لټه کی یو خو ځان مو هېر وی یا متوجه نه یو .

د فرعون میرمنی تصمیم ونیوۍ چې بدلون ومومی ؛ د نوح (ع) زوی بیا د بدلون له پاره تصمیم نه نیوۍ ؛

لومړنۍ د یو سرکښ او ظالم انسان میرمن وه ، خو دوهم د یو پیغمبر زوی و .

نو د ځان سمون او بدلون هیڅ مقدمه نه غواړي او د نه بدلون له پاره بیا هیڅ پلمه د منلو وړ نه ده .

پس دا پخپله ته یې چې د بدلون تصمیم ونیسې . یعنی تر څو چې په ځان کی د بدلون اراده ونکړې الله تعالی دې روان حالت نه بدلوي (الرعد : ۱۱) .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا يې له خيره چې ناحقه وياړې ؟!

که ته ښايسته يې مه پرې نازيږه ، ځکه دا ښايست خو تا پخپله نه دی جوړ کړې ؛

که ته د يو خاص قوم يا نسل څخه يې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی غوره کړی ؛

که ته د يو شتمن يا واکمن اولاد يې په دې هم وياړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی .

دا ټول « بې ارزښته افتخارات » دي . نو ستا کمال دا دی چې په تقوا دې وويا ړه ، په اخلاقو دې وويا ړه ، په لياقت دې وويا ړه ، په خدمت او صداقت دې وويا ړه چې دا به نو ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام سپارښتنه او غوښتنه ده !

مونږ تر سخت تعقيب لاندی يو

کله چې د ګناه ارتکاب کوې نو درې خبری حتماً مدنظر ولره : الله دې وينی ، ملايکی يې ليکي ، او مړينه دی څاری . نو تر څومره عظيم ٥تعقيب لاندی يې ، خو بيا هم ؟!

مثبت فکره اوسه

هغه (شی يا سړی) چې ښه درته ايسی په غور يې مه ګوره ، داسی نه چې کومه خرابي پکښی پيدا سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه (شی یا سړی) چی بد درته ښکاری په غور یې ګوره داسی نه چی کوم ښه والی پکښی پیدا سی .

هو ، بد خو بد دی ؛ ښه مه بد کوه (ښه خو ښه دی ؛ که ښه یې نو بد درته ښه کړه)

هر ظالم ړوند او کوڼ دی

انسان عمدتاً په درو طریقو سره مغرور کیږی : یا به ډیری پیسې لری او شتمن به وی ؛ یا به جسماً غښتلی او پیاوړی وی ؛ یا به لوړ مقام یا چارواکیً پلار لری . ځکه نو ظلم ، لوبیی ، حق تلفي او ډیر نور ګناهونه کوی .

ښه ، که یې الله تعالی د بدن یوه پُرزه سُسته کړی نو کړپیً او دربیً به یې تر آسمانه ورسیږی ، څو چی له مځکی به ووهل سی !

موږ ډیر دغسی مثالونه لرو خو هغوی پخپله کاڼه او ړانده دي !

له بهتانه ډډه

وايي چی یو سړي مَهلب بن ابي صُفره ته بد وویل ، خو ده یې په ځواب کي هیڅ هم و نه ویل . یو چا ورته وویل : ولي دي د ده د بدو خبرو ځواب ور نه کړ ؟ _

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهلب وويل : د ده بدئ يا عيبونه را معلوم نه دي ، او دا مي هم خوښه نه ده چي د هغه څه په هکله بهتان پر ووايم چي په ده کي نسته .

هو ، الله دی هر مسلمان ته دغسی دینی تومنه ورکړی . په رښتیا هم هغوی اسلام هضم کړی و ، خو موږ وګوره چی د اسلام څومره ټېکه داري کوو لاکن په عمل کی هغسی نه یو.

اې حق خوره او ظالمه !

دا حتمي نه ده چی د یو چا آه و فریاد یا ښیرا درپسې وی ، بلکی ځینی وختونه د یو چا ټینګ صبر او خدای ته پریښودل هم ستا خوښئ پیکه کوی او سکون دې اخلی ، خیر دی چی نن د غرور پر نیلی سپور یې .

که هوس دی نور دې بس دی !

د خوش باورئ یا نیکی سزا

څومره د افسوس خبره ده چی پر یو چا باندی د ړندو په څیر باور وکړو ، او باالاخره هغه دا ثابته کړی چی په رښتیا هم موږ ړانده وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځان او جهان بې اعتباره

« اعتبار » په دوستۍ او خپلوۍ کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د هغه دعاوی هم بنیراوی درته ښکاری ، او ښه یې هم په بدیو کی شمیرې .

دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطې بې تنفسه وی .

نو ځان له ناکامۍ وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه !

کوچنی مغز ، لویه ژبه

ځینی خلک متأسفانه اوریدل لږ کوی خو خبري ډیری کوی . دا داسی کسان دي چی مغز یې کوچنی خو ژبه یې غټه ده . مطلب دا چی موږ باید هر څه وسنجوو بیا یې ووایو نه داچی اول یې ووایو بیا یې وسنجوو . دا نو څه فایده ؟ باید مخاطب ستومانه او بیزاره نکړو .

پس مه پریږده چی ژبه دې تر فکر مخته سی !

له ګناه کاره کرکه مه کوه !

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی .

مطلب دا چی علایم اهمیت نلری بلکی عوامل مهم دي . پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره !

بې انصافي

د صدقې یا خیرات ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (یعنی سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترین مقام غواړو .

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو !

ښېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مګر ته خو هم انصاف وکړه !

ځاني اصلاح

تل ښه والی په نورو کی او بدوالی په ځان کی لټوه او سمّوه یې . که همدا فارمول مراعات کړې نو دا به ستا تر ټولو ښه والی او روحي سکون وی . امتحان یې کړه بیا وګوره !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شتمن فقیر

کله چی ته وصت پاڼه لیکې (یا شفاهي وصیت کوې) ، آیا خبر یې چی یوازینی څوک چی ستا د مال او دولت یا جایداد څخه محروم پاتیږي ، هغه ته پخپله یې ؟!

چا ته خپل سهم پریږدې ؟ آیا هغه اولاد ته چی ډیر ژر به دې هیر کړی ؟ که هغه اولاد ته چی ستا د سهم یوه سلنه به هم نه درپسی خیراتوي ؟ که هغه اولاد ته چی ځان پوه او تا ناپوه بولی ؟

نو اوس لا ژوندی یې ، ستا د خپل سهم زیاته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چی ناوخته سی ! آیا پوهیږې چی صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی یې ضایع کوې ؟ ولی دا کار هغه اولاد ته پریږدې چی د دنیا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟

که همداسی ونکړې نو پوه سه چی شتمن فقیر یې (یعنی دلته شتمن او هلته فقیر) !

مهم پوهاوئ

کله چی ته د یو چا په څیره ملنډی وهې یا پر خاندې نو دا پر تصویر نه بلکی پر مُصور خاندې یا پر انځور نه بلکی پر انځورګر خاندې یا پر مخلوق نه بلکی پر خالق خاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعادل ساته !

ځان په ژوند کی هیڅکله چا ته مه ورایله کوه (یعنی په اختیار کی يې مه ورکوه) . ځکه چی نننۍ انسان یوازی خپلی ګټی ته ګوری ، یعنی که ته پر ګران يې نو ستا بدۍ هیروي او که خوابدۍ سو نو ستا نیکۍ هیروي .

متل دی چی مه دومره خوږ اوسه چی ودې خوری او مه دومره تریخ اوسه چی ودې غورځوي ! اسلام وسط او تعادل خوښوي .

د پیسو طاقت

پیسې غوړونه نلري خو اوریدلی سي ، پښې نلري خو ځغستلی سي ، لاسونه نلري خو وهلی سي ، خوله نلري خو ږغېدلی سي ، هیڅ نلري خو هرڅه کولی سي !

نو ځکه ظالمان ببغمه ظلم کوی ، فاسدان بېغمه فساد کوی ، زورواکان بېغمه خرمستۍ او سرمستۍ کوی خو څوک يې مخه نسي نیولای .

پیغمبر (ص) داسی فرمایی : « الله تعالی ظالم ته مهلت ورکوی او چی ویې نیسی او مؤاخذه يې کړی نو نه يې ایله کوی » .

(c) ketabton.com: The Digital Library

قادر او مقتدر ذات

یو قدرت چی لیدل (بینایی) خلق کوی ، یقیناً چی هغه بینا او لیدونکی دی . یو ړوند نسي کولای چی بینایی خلق کړی .

یو قدرت چی اورېدل خلق کوی ، نو هغه یقیناً اورېدونکی وی . یو کوڼ نسي کولای چی اورېدل خلق کړی .

یو قدرت چی ژوند خلق کوی ، نو هغه یقیناً ژوندی وی . یو مړ نسي کولای چی ژوند خلق کړی .

پس هغه خالق په صداقت سره ومنه چی هم « ښه لیدونکی » ، هم « ښه اورېدونکی » او هم « ژوند بخښونکی » دی !

دومره غفلت ؟

راځی په خپل ګرېوان کی وګورو :

دا چی موږ د ډوډۍ خوړلو پر وخت ډوډۍ خورو ؛ د مطالعې پر وخت مطالعه کوو ؛ د کار پر وخت کار کوو ؛ د خوب پر وخت خوب کوو ؛ د مجلس پر وخت مجلس کوو ؛ نو د لمانځه پر وخت لمونځ ولی نه کوو ؟!

هره پلمه او حیله بې معنی ده .

د عزت امید

احترام او درنښت ډېره ګرانه متاع ده چی هر څوک یې نه لری . نو د هغه طمع د ارزان بیه یعنی سپکو خلکو څخه مه کوه !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دنیا مه نازیږه

سعدي صاحب وایی : ته په کومه دنیا ویاړې ؟ هغه چی تر ټولو ښه خوراک یې د مچۍ توف کړي مواد [عسل] دي ؟ یا هغه چی تر ټولو ښه لباس یې د چنجي توف کړي مواد [وریښم] دي ؟

نو زه به له دې دنیا نه څه وغواړم چی حلال یې « حساب » لری او حرام یې « عذاب » لری ؟

سعدي صاحب یې چاره داسی بیانوي : د چا چی حساب پاک دی ، له احتسابه یې څه باک دی .

د ژوند لنډیز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډیز دی : لومړی خنداوي چی محوه کیږی ؛ دوهم اوښکی چی وچیږی ؛ دریيم عملونه چی پاتیږی

نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، حتی اړیکی بدلوي خو بیا هم پریشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چی خپله رویه نه بدلوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل او د بل غم

د بل غم یوه ځغلنده صحنه ده چې ژر تیریږی .

یوه سه چې : د اوښکو هر څاڅکی د نړۍ تر هر شي ګران دی ، خو څوک يې تر هغه وخته په قیمت نه پوهیږی څو چې هماغه اوښکی يې تر خپلو سترګو نه وی بهیدلي .

دایمی ښایست

ته د ځان ښایسته کولو ، سینګارولو او ښه معلومېدلو له پاره څومره کوښښ کوې . که د نېک عمله کیدو له پاره همدومره کوښښ وکړې نو دا به دایمی برتری او لاسبری وی . امتحان يې کړه بیا وګوره .

ځان په ترازو کی

پر ځان د بل چا ګرانول خو دومره لویه خبره نه ده ، بلکی ډیره مهمه او مشکله خبره دا ده چی ځان پر بل چا ګران کړې .

ریا نه بلکی خفا

د یو چا سره د کومک او مرستی پر مهال د هغه څیرې ته ډیر مه ګوره چی د دوو زیانونو امکان سته : لومړی دا چی ممکن ستا په دغه عمل سره هغه ځان حقیر وګڼی او دوهم دا چی د هغه شرمنده سترګی ښایی ستا په زړه کی د غرور تخم وکري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا کې مه ځه !

زموږ نوی ماډل موبایل تلیفون په لاس کی وی او د دنیا په هر شي ښه خبر یو ، خو متأسفانه له ځانه ناخبر یو !

د خپلوۍ پرېکون

د خپلوۍ او دوستۍ رسۍ هغه وخت کمزوره کیږی چی انسان ته د غلط فهمیو له امله سوالونه ورپیدا سی ؛ خو هغه وخت پسی شکیږی چی دغسی پوښتنو ته ځوابونه هم پخپله جوړ کړی .

ننۍ ډیرې خپلوۍ د همدغسی بدګومانیو قرباني دي چی کشران د مشرانو رول پکښی لوبوي .

مه ناوخته کوه !

محترم وروره او محترمی خور ، مرګ یو څرګند راز دی . « څرګند » ځکه چی هر څوک ښه پوهیږی چی مرګ حتمأ راتلونکی دی . خو « راز » ځکه دی چی هیڅوک نه پوهیږی چی هغه به چیری ، څنګه او کله وی .

نو مه ناوخته کوه . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو عالم څه ښه ویلي دي :

دا مهمه نه ده چی انسان تر فضا یا سپوږمۍ پوری ورسیږی ، بلکی مهمه دا ده چی انسان د فضا او سپوږمۍ تر څښتن پوری ورسیږی !

علم او ثروت

زوی له پلاره وپوښتل چی د خلکو په نزد علم ښه دی که ثروت ؟

پلار یې ورته وویل چی دواړه ښه دي . ځکه خلک پر دوو برخو ویشلي دي :

اول ـ عوام چی د ثروت له امله دې خوښوي .

دوهم ـ خواص چی د علم له امله دې ستايي .

هو ، د ننني زمانې له مخي دا یو علمي او عملي تحلیل دی .

د سبا تشویش مه کوه

د پرون او نن خدای د سبا خدای هم دی . موږ لومړی ځل دی چی بندګي کوو خو هغه د بې حسابه پیریو راهیسی خدايي کوی .

نو د خدای په خدایی عملاً باور او یقین وکړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر درانه پيټې لاندی

که له ژونده خوند اخلې نو په زړه کی آرمانونه لږ کړه بيا وګوره . پر ژوند باندی ډيره تکيه مه کوه ځکه هغه هر څوک له ځانه شړي او مرګ ته يې پوری وهي .

د سمون توَمنه

خواجه نظام الدين دهلوي (رح) ښه ويلي دي : « هر څوک چی ووينې نو تر ځان يې بهتر وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی او نيک عمله يې خو هغه ګنهکار وی . کېدای سی دا ستا آخري اطاعت او نيکي وی خو د هغه آخري ګناه وی ، چی په دې ډول به ته ګنهکار سې او هغه به نيکوکار سي . »

داعالی پوهوَنه د ځانی او اجتماعی سمون تومنه لری . نو ښه به دا وی چی د خپل ژوند د لاری څراغ يې وګرځوو . بس يوه قلبي اراده غواړي .

الله تعالی ستر قاضي دی

موږ هر يوه ځان پخپله قاضي ټاکلی دی . بيله دې چی دا راته معلومه او ثابته سی چی د الله تعالی په نزد څوک ښه دی او څوک بد دی ، يا څوک حق دی څوک ناحق دی بس لګيا يو پخپل سر قضاوت کوو ، خپله فتوا صادروو او خپلی ټاپې وهو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځومره خطاکاران او ګناه کاران یو چی د الله تعالی په فیصله کی هم مداخله کوو .

محتاط اوسه

که ستا د خولې څخه یوه خبره راوځی یا یې په قلم سره ولیکې ، نو یوه سه چی دا به حتمأ په یوه محکمه کی ثابتوې که هغه دنیوي محکمه وی یا اخروي محکمه !

نو محتاط اوسه .

له شیطانه د نجات لاره

یو استاد له خپل شاګرد څخه وپوښتل چی که شیطان کومه ګناه ډیره درته ښکلې او جذابه کړی ، نو څه ورسره کوې ؟ شاګرد ځواب ورکړ چی مقابله او جهاد ورسره کوم .

استاد ورڅخه وپوښتل که هغه بیا هم همداسی وکړی ، نو څه کوې ؟ شاګرد ورته وویل چی بیا هم جهاد او مقابله ورسره کوم .

استاد ورته وویل چی دغه لاره ډیره ستونځمنه ، اوږده او ستومانیزه ده . بهتره چاره یې دا ده چی د سپي له شره د هغه څښتن ته پناه یوسه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوږده ژوند لنډيز

د انسان د ژوند نېکمرغي پر درو پايو ولاړه ده :

د پرون څخه تجربه اخيستل ؛ د نن څخه استفاده کول ؛ او د سبا څخه امید لرل .

خو موږ برعکس ځو :

د پرون غم کوو او نه يې پرېږدو ؛ نن درګرده ضايع کوو ؛ او د سبا څخه بيره او وهم لرو .

نو بويه څنګه به ګټمن او بريمن سو ؟!

ځان پخپله وهل

د يو چا سره د بُغض او حسد معنی دا ده لکه ته چی يو چا ته په خپل دماغ کی ببېله کرايې څخه ځای ورکړې او له امله يې ستا دماغ تنګ او تخته سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عقيده او حقيقت

يو عالم ويلی دي : عقيده کيدای سی چی زما عقيده وی ، ستا عقيده وی ، د فلاني عقيده وی ؛

خو حقيقت نسي کيدای چی زما حقيقت وی يا ستا يا د فلاني حقيقت وی .

حقيقت اصلاً د هيچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقيدې په سر جنګيږی نه د حقيقت په سر !

استغفرالله .

د الهي نعمت يوه بيلګه

موږ له سره تر پښو پوری د الله تعالی په بې حسابه نعمتونو کی پټ يو . نعمت يوازی دا نه دی چی مال او دولت ولرو ، بلکی :

د سترګو بينايی هم نعمت دی ؛ په دماغ کی ښه فکرونه هم نعمت دی ؛ په زړه کی د چا درد احساسول هم نعمت دی ؛ په رګو کی روانه وينه هم نعمت دی ؛ د چا د اوښکو پاکول يا وچول هم نعمت دی ؛ او تر ټولو مهمه دا چی د ايمان لرل پخپله ستر نعمت دی....

نو بيا موږ د خپل رب د بې حسابه او سترو نعمتونو شکر ولی نه ادا کوو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

درواغ ، درواغ دی

درواغ هم خپله مزه او ذایقه لری . که یې ته وایې نو خوږ وی او که یې بل وایی نو تریخ وی !

دروغ ویل او دروغ اوریدل د یوې سِکې دوه مخه دي .

زنګ وهلي اړیکی

کله چی په مسایلو او روابطو کی اختلافات ډیر وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړي لاینحله وی ، علم لږ وی ، دلیل بې کسه او منطق بې وسه وی نو پوه سه چی خاموشي او پټه خوله اصلي ګټونکی دی !

له امتحانه وډاریږه !

که یو څوک د هغه د ماضي په خاطر ذلیل کوې یا ترټې یا پېغور ورکوې ، پر هغه خو تیره سوه . نو له خدایه وبیریږه داسی نه چی د هغه ماضي ستا آینده سی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر الله تعالی انتقاد مه کوه !

لقمان په عمل ډیر ښکلی و . خو په څیره بدرنګه و . یوه ورځ یو چا ورته وویل چی اې لقمانه ! څومره بدرنګه یې .

هغه په ځواب کی ورته وویل چی د هر شي خالق الله تعالی دی . نو زه ستا څخه پوښتنه کوم چی آیا زما د څیرې عیب لټوې او که د الله تعالی عیب لټوې ؟ دا خو صرف الهی اراده او فیصله ده چی زه باید دغسی بدرنګه اوسم ، نو ستا انتقاد پر ما نه دی بلکی پر الله دی .

سړئ په دې منطقي دلیل سره قانع او پښه خوله سو او د دغسی بیهوده خبرو څخه یې توبه وکړه .

خو موږ څنګه یو ؟!

انساني اوصاف

دا چی موږ یې انسان پیدا کړي یو ، « زموږ کمال او اختیار » نه دی بلکی د الله ستر رحمت او نعمت دی . خو په ځان کی انسانیت جوړول « زموږ کمال او اختیار » دی !

ګناه حتی عادي بولي

رسول الله (ص) فرمایی : که په کوم ځای کی ګناه کیږی خو خلک هغه عیب و نه ګڼی نو هغوی ټول په دې ګناه کی شریک دي (ترمذی او ابو داؤد) ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

استغفرالله ، څومره عظیم خبرداریٔ دی .

راسیً چی اوس نو خپل ځان ، خپل مجلس او خپل چاپېریال و ارزوو چی څنګه یو ؟!

نږدې هم وګوره!

اې بې خبره او اې بې پروا انسانه ، په خپل دولت او جسمانی طاقت باندی ډېر مه نازېږه ، ځکه غریبي او ناروغي ډېر نه ځنډېږی !

نور نو مه ناوخته کوه !

آیا شیطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب یې څښلي وو ؟ قمار یې کړی و ؟ څوک یې وژلی وو ؟ شِرک یې کړی و ؟ نو څه ګناه یې کړې وه چی الله تعالی د همیشه له پاره لعنت پر ووایه ؟ ځواب دا چی صرف د یوې سجدې څخه یې انکار وکړ .

خو هغه کسان چی لمونځ نه کوي ، هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوي ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه . استغفرالله !

شیطان و انسان ته د سجدې څخه انکار وکړ خو موږ رحمان ته د سجدې څخه انکار کوو (هغه هم الهي امر و او دا هم الهي امر دی) . استغفرالله !

که هوس دی نور دې بس دی . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیوي او اخروي بری

د خلکو سره دومره بد سلوک مه کوه څومره چی هغوی بد دي ، بلکی د هغوی سره دومره ښه سلوک کوه څومره چی ته پخپله ښه يې .

د فکر او عمل ازموينه

که تا کومه نيکي کړې وی نو مه يې يادوه ؛ که بل چا کومه ګناه کړې وی دا هم مه يادوه .

ځکه چی د خپلی نيکئ پېټول « ستا د فکر امتحان » دی خو د بل د ګناه پېټول بيا « ستا د عمل امتحان » دی !

دا دنيا د امتحان صحنه ده . نو که بری غواړې ، خپل « سوچ » او « عمل » دې ازمويلی لره.

د جنت سرداره

الله تعالی جنت را اخيستی دی او د مور په پښنو کی يې ايښی دی . نو د زړه به يې څومره مقام وی ! چی مور دې و نه بخښی الله دې هم نه بخښی . مارک ټوين وايی : « له مينی نفرت کوم ، ځکه يو ځل مين سوم مور می هېره کړه . »

هو ، دوه شيان دي چی زامن له موره بېلوي : پيسې او واده !

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور د کور هسته ده . د هغې تر تګ وروسته الکترون ، پروټون او نیوترون خپل وزن له لاسه ورکوی او اتوم ګوګ او منځ تشی سی .
نو د دې پر ځای چی په پښېماني او سرځوړی سره د هغې قبر ته ژاړې ، همدا اوس راویښ سه !

د ګناه کیفیت

که ګناه رنګ درلودلی ، نو هیچا به هم یو د بل صورت له شرمه نسو لیدلای .

که ګناه بوی درلودلی ، نو هیڅوک به هم له تعفنه یو بل ته نسو نږدې کیدای .

دا هم د څښتن تعالی یو رحمت دی چی د ګناه رنګ او بوی یې پوښلی دی . خو په « ستره ورځ » به یې د ټولو په مخکی رسوا کوی .

نو د ګناه څخه وبیرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی !

ګوره اې ناځوانه او نامرده !

کومه خبره چي د چا په وړاندي نسې کولی هغه خبره د هغه تر شا هم مه پسی کوه ، ځکه دا غیبت دی . او که درواغ ورپسی وایې نو دا تهمت دی . ـ

پوه سه چي الله تعالی هر وخت ښه لیدونکی او ښه اورېدونکی دی ، له هغه خو شرم وکړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولی طمع او ګیله ؟

په داسی دنیا کی چی یوه ورځ زما او ستا خپله روح هم راڅخه ځی او یوازی مو پرېږدي ، نو د نورو څخه ولی طمع او ګیله وکړو ؟

نه افراط نه تفریط

د ژوند سره له حده زیاته مینه مه کوه ، ځکه چی هغه د هیچا سره وفا نه ده کړې (حتمأ یې له ځانه شړي) . خو مرګ بیا هیڅکله مه هیروه ، ځکه چی هغه د هیچا سره جفا نه ده کړې (حتمأ یې د ځان کوي) !

نو د زوکړې او مړینی تر منځ خورا لنډ واټن دی چی د سترګو په رپ کی ځی (یعنی له هیڅ نه تر هیڅ پوری) .

حضرت مجدد الف ثانی (رح) ویلی دي :

د چا چی نظر په کنټرول کی نه وی د هغه زړه هم په کنټرول کی نه وی او د چا زړه چی په کنټرول کی نه وی د هغه شرم ګاه به هم په کنټرول کی نه وی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عادي خو اساسي سمون

که ته په هینداره کی دقیقأ وګورې نو ضرور به خپله څیره یا (ښه) درته ښکاره سی یا (بده) . نو هر ځل چی هینداري ته ګورې په پاک زړه او پاک وجدان سره پکښی ګوره . که بالفرض خپله څیره بده درته ښکاره سوه نو بد کارونه بند کړه ؛ او که ښه درته ښکاره سوه نو په بدو کارو یې مه خرابوه . دا عمل تجربه کړه بیا وګوره !

د غټی بیزو عدالت

روایت دی چی دوې کوچنۍ بیزوګانی د یوې ډوډۍ په سر نه سره جوړېدې . فیصله یې وکړه چی غټه بیزو به قضاوت او عدالت کوی . دواړی غټی بیزو ته راغلې او خپله دعوه یې ورته وړاندی کړه .

غټی بیزو هم ډوډۍ نیمه کړه او هره ټوټه یې د ترازو په دوو پلو کی کښېښووله . هغه ټوټه چی تر بلی لږ درنه وه نو یوه ګوله یې ځنی وخوړله او بیا یې دواړی د ترازو په دواړو پلو کی کښېښوولې .

دا ځل هغه بله درنه سوه ، د هغې څخه یې ګوله واخیسته او هغه یې وخوړله خو بیا لومړنۍ والا درنه سوه ځو چی په دې ترتیب یې ټوله ډوډۍ سوکه سوکه د دواړو بیزوګانو مختته وخوړله او هغوی په مأیوسۍ سره یو بل ته کتل او مخ پر ځنګله وړې ولاړې .

استغفرالله ! نني جابران ، قاضیان ، څارنوالان او قدرتمندان کټ مټ عدالت او قضاوت کوی . د نورو حق خوری او ظالمانه فیصله کوی . الله دی یې اصلاح کړی ، داسی نه چی ناوخته سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه ازار

که په دیوال کی چاکونه (درزونه) پیدا سی نو هغه نړیږی او رالویږی ، خو که په زړه کی درزونه پیدا سی نو هغه دیوالونه کیږی او بندیږی .

نو د چا زړه مه آزاروه .

د شیطان مرستیالان

ننني انسان څومره له خپلی ټاکلې او پېیلې لاری څخه اوښتی دی . د لارښوونی او پوهوَنی له پاره یې یو لک او څلیرویشت زرو پیغمبرانو کفایت ونکړ خو د ګمراه او خطا کولو له پاره یې فقط یو شیطان کفایت وکړ !

نن متأسفانه ځینی اِنسي شیطانان حتی د اصلي شیطان څخه هم وړاندې تللی دي ! استغفرالله .

بیده ضمیر

په دنیا کی تر ټولو آسانه کار خبري کول دي ، په خبرو کی تر ټولو آسانه کار انتقاد کول دی ، په انتقاد کی بیا تر ټولو آسانه کار په فېسبوک کی د بل سپکول او ترټل دي .

دا ځکه چی دلته آزادي چوکاټ نلری ، مسؤلیت حدود نلری او وجدان محاکمه نلری . هر څه چی لیکې او هر څه چی وایې آزاد یې ، مګر

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو کنټرولر لرې چې هغه د خپل وجدان راويښېدل دی . نو راځئ چې د ژبې حرمت او د قلم عفت وساتو .

ځان خپل

د يو عالم څخه يې وپوښتل چې غوصه څه شي ده ؟ ويې ويل چې د بل چا د غلطۍ سزا ځان ته ورکول غصه ده.

د دعا طاقت

يوه سندره کولای سی چې يو ګړی دې بدل کړی ؛

يو مجلس کولای سی چې يوه ورځ دې بدله کړی ؛

يو ګام کولای سی چې يو سفر دې بدل کړی ؛

يو فکر کولای سی چې يو څو کاله دې بدل کړی ؛

خو يوه دعا کولای سی چې ناممکن دې بدل کړی

کنجوس او حريص

يو عالم څه ښه ويلی دي : بهتره او غوره دا ده چې د يو شتمن په حيث ژوند وکړو نه دا چې د يو شتمن په حيث ومرو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ خو له خپلو ژاړو

یوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو خبری یې کولې . سروزرو په مجلس کی اوسپني ته وویل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کیږو ، خو ته ولی ډیر فریاد کوې او ناريې وهې ؟

اوسپنی ورته وویل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زیات وی .

ټکماري او چالاکي

علامه البیرونی ویلی دي : خلک به ستا زړه آزار کړی او بیا به داسی رویه ښییً لکه تا چی د هغه زړه آزار کړی دی .

ظاهري او باطني پناه

زموږ استغفار هم استغفار ته اړتیا لری ، ځکه چی په هغه کی اخلاص او صداقت نه وی .

(رابعه بصري رحمه الله عنها)

د عیبونو لټول

یو چا بلبل ته وویل چی څومره ښه آواز لرې خو کاشکی تور نه وای !

سمندر ته یې وویل چی څومره ګټور یې خو کاشکی تریو نه وای !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب ته یې وویل چې څومره خوش بویه یې خو کاشکی بې اغزیو وای !

هغوی ورته وویل چې اې انسانه ، څومره بختور یې چې « اشرف المخلوقات » یې ، خو کاشکی دې د بل عیب نه لټولیٌ !

الله تعالی سختې نه خوښوي

دا ثابت حقیقت دی چې الله تعالی سختي نه خوښوی ، او ښایی له همدې امله په ژبه کی هډوکی نسته (والله اعلم) .

رسول الله (ص) فرمایلی دي : څوک چې پر الله جل جلاله او د آخرت په ورځ ایمان لری یا خو دې د خیر خبره وکړي یا دې چُپ پاته سي .

وایی چې کوم وخت ژبی په خوله کی ۳۲ غاښونو ته وویل چې تاسی زما څنګه ښه ورونه یاست . پر ما څونه ډیره پاملرنه کوئ . ستاسو د دې پاملرنې له امله زه ستاسو په منځ کی څومره آزادانه خوځیږم او ږغیږم .

غاښونو په ځواب کی ورته وویل چې : خورې ، تا خو صحیح خبره وکړه ، مګر ته هم باید زموږ خیال وساتې . داسی نه چې د خلکو سره بد چلند او تونده لهجه استعمال کړې او موږ په بلا ګرفتاره کړې ، یعنی چې څوک ستا ۳۲ ورونه د کور څخه دباندی و نه شړی .

عجیبه ده !

دلته هر څوک د خپلی راتلونکې د سمون او ښه والی په فکر کی دی ، خو دا یې هیره کړې ده چې : آیا آخرت هم ستره آینده نه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهترین فرصت

رسول الله (ص) فرمایلی دي : څوک چی درواغ ویل او په هغه عمل کول نه پرېږدي ، نو الله تعالی هیڅ نه غواړي چی دئ خوړل او څښل بند کړی .

صحیح بخاري (حدیث نمبر ۱۹۰۳ ـ کتاب الصوم) .

استغفرالله ! نو راځی چی ناحقه لوږه او ناحقه تنده په صحیح روژه سره بدله کړو . بس یوه ټینګه اراده یا رښتین قسم غواړي . همدا میاشت یې بهترینه موقع ده .

شاه کیلی

یو ځوان کوم مشهور شیخ ته ورغی او داسی یې ورته وویل : په ژوند کی می درې قلفونه پیدا کړي دي او ستا څخه یې کیلۍ ګانی غواړم . شیخ وپوښتل چی دا کوم قلفونه (قفلونه) دي ؟ ځوان ورته وویل :

لومړنی قفل دا دی چی غواړم یو ښه واده وکړم ؛

دوهم قفل دا دی چی غواړم کار می ښه برکت پیدا کړی ؛

درېیم قفل دا دی چی غواړم عاقبت می ښه سی .

شیخ په نرمه لهجه ورته وویل چی :

د لومړني قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوهم قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

د دریېم قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه .

ځوان عرض وکړ چی آیا دا درې واړه قفلونه په همدې یوه کیلی خلاصیږی ؟

شیخ ځواب ورکړ چی پر خپل وخت باندی د لمانځه ادا کول د ټولو کامیابیو اساس یعنی « شاه کلید » دی .

اې ژبې له خدایه وبیریږه !

پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی سهار سي نو د انسان په جسم کی چی څومره اندامونه دي هغوی ټوله ژبې ته ووایي : اې ژبې ، له خدایه وبیریږه ! ځکه چی موږ ټول ستا تابع یو ، که ته سمه یې نو موږ به هم سم یو او که ته ناسمه یې نو موږ به هم ناسم یو (ترمذی) .

هو ، په رښتیا چی ژبه هم کلا ده هم بلا . موږ او تاسی ګورو چی د ژبی وزن ډیر سپک دی ، خو خورا لړ خلک هغه اخیستلای او سنبالولای سی ! حضرت ابوبکر صدیق (رض) فرمایلی دي چی « انسان ته ډیر مصیبتونه د خپلی ژبی څخه ورپیښیږی .»

په رښتیا هم خوږه ژبه د الله (ج) یو نعمت دی . فیثاغورث ویلی دي چی « د بدن د ټولو غړو له جملې څخه ژبه ډیره سرکښه ده .» نو که موږ او تاسو دغه سرکښه غړی کنټرول کړو ، معنی دا چی تر نیمایی زیات ګناهونه مو کنټرول کړل ! پس الله دی هر مسلمان ، منجمله هر افغان ته د ژبی د صحیح مهارولو توفیق عطا کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هو ګرانو دوستانو ، زهرجنه او نفرت پارونکې لیکنه هم په بده ژبه کی شامله ده !

مسلمان ته ښکنځل

یوه ورځ د جعفر الصادق (رح) مجلس ته یو مسلمان راغی او په مجلس کی یې یو بل مسلمان ته ډیر ښکنځل وکړل .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د رومیانو سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا ، نه یم جنګېدلی .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی د کسرا د کسانو (یعنی ایرانیانو) سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د کافرانو سره دې جهاد کړی دی ؟

هغه ځواب ورکړ چی یا .

حضرت جعفر (رح) ورته وویل چی سبحان الله ! ستا له لاسه روم ، فارس ، یهود او نصارا ژغورلی دي ، خو مسلمان درڅخه ژغورلی نه دی !

په دې سره هغه سړی ځانته متوجه او اصلاح سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځومره به ښه وی چی خپله ژبه د ښکنځلو ، بد ویلو او سپکولو څخه وژغورو تر څو ایمان مو شتمن او وجدان مو ځواکمن وی انشاالله .

اوس هم وختي دی

که ته لمونځ نه کوې نو ځان ته دا برأت مه ورکوه چی وخت نلرې ، بلکی داسی فکر کوه چی تا ضرور داسی ګناهونه کړي دي چی الله تعالی نه غواړي تا په خپل حضور کی ودروي .

نو اوس هم وختي دی !

ناکام کوښښ

دنیا او دولت په نصیب سره حاصلیږی او جنت په عمل سره . لاکن موږ دنیا او دولت په عمل سره پیدا کوو خو جنت مو نصیب ته پرې ښودی دی . بویه څنګه به دلته شتمن سو او هلته ګټمن ؟!

حضرت علی (رض) ویلی دي : ــ

وخت او دولت دوه داسی شیان دي چی د انسان په کنټرول او اختیار کی نه دي . وخت یې مجبور کوی او دولت یې مغرور کوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خوښي هم ښېغمي

که خوښي او کاميابي غواړې نو دوه شيان هير کړه : هغه « بد سلوک » چې يو چا درسره کړی وی ، او هغه « ښه سلوک » چې تا د چا سره کړی وی . امتحان يې کړه !

وړيا ګټه

ستا غيبت کونکی په حقيقت کی تا ته ګټه رسونکی دی ، ځکه خپلی ښيګڼی ستا د عمل په پاڼه کی ليکی . يعنی خپلی نيکئ وړيا درکوی .

نو پام چی ته هم کټ مټ خپلی نيکئ بل ته مفتې ورنکړې !

د انټرنيټ دنيا

يوه ورځ موږ ټوله د دې دنيا څخه ځو . پاته به سي زموږ خبری ، ليکنی ، کامنټونه ، شعرونه ، اپلوډ کړي ويډيوګانی ، خپاره کړي تصويرونه.... چی يا به ښه وی يا بد (دا په مجموع کی زموږ اعمال دي) . ـــ

نو اوس په موږ اړه لری چی خپلو نيکيو ته پايښت ورکوو که بديو ته . که زموږ خوښه وی يا نه ، دا ټول راپسی ليکل کيږی او ستر قاضی ته به وړاندی کيږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر احسان

آیا پوهیږې چی پر تولنه به ستا لوی احسان څه وی ؟ هغه دا دی چی خپل ځان اصلاح کړه !

په دې سره به د تولنی یو بد انسان کم سوی او ښه انسان زیات سوی وی !

د ځان اسطاعت

هیڅکله مه وایه چی ستړی یم !

ځکه دا ثابتوې چی کمزوره یې . بلکی ووایه چی « استراحت او دمې ته اړ یم . »

هیڅکله مه وایه چی نسم کولای !

ځکه د خپل توان او طاقت څخه انکار کوې . بلکی ووایه چی « کوښښ کوم . »

هیڅکله مه وایه چی خدایه ! نو کله ؟ ـ

ځکه د خدای (ج) په کار او فیصله کی مداخله کوې . بلکی ووایه چی « یا الله ! پر صبر می را اضافه کړه . »

په دې سره به نو روحاً پیاوړی یې . امتحان یې کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د برکت الوتل

چی خبری ډیری سوې ، عملونه کم سول ؛

چی انتقادونه ډیر سول ، اصلاحات کم سول ؛

چی وعدې ډیری سوې ، اجرأت کم سول ؛

چی سینګار ډیر سو ، ښایست کم سو ؛

چی لباسونه ډیر سول ، حجابونه کم سول .

نو د برکت الوتل لا تور وی که سپین ؟

دوې ستری خزانې :

یوه د دې دنیا او بله د هغې دنیا خزانه ده او الله تعالی د دواړو خزانو کیلئ موږ ته راکړي دي . یعنی د دې دواړو جهانو خزانې تر ژبی لاندی پټې دي .

منځ تشی انسان

که ننني اکثریت انسانان په غور مطالعه کړو نو وبه وینو چی :

ځان یې پرې ببښی وی خو نور نه پرېږدي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زړه یې تور وی خو د نورو زړونه سپینوي !

د ځان د کنټرولولو نه وی خو ټولنه کنټرولوي !

او بالاخره الله یې پرې یښی وی خو الله لټوي !

نو آیا دغسی انسان منځ تشی او ګوګ نه دی ؟!

عناد او حسد

د یو ملنګ څخه یې وپوښتل چی ولی په دنیا کی هر څوک ناآرمه حتی غمجن دی ؟

هغه په معنی داره موسکا ورته وویل چی خوښۍ خو د هر انسان سره مل دي ، لاکن ستونزه دا ده چی د یوه خوښي د بل درد وی !

استغفرالله .

یو عالم څه ښه ویلی دي :

هغو خلکو ته ډیر حیران یم چی د داسی دنیا په تلاښ کی دي چی ورځ په ورځ ترې لیری کیږی خو د هغه آخرت څخه غافل دي چی ورځ په ورځ ورنږدې کیږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاپانیان یو عجیب ښه متل لری :

که نارې ووهې نو خلک دې « آواز » اوری ؛ خو که آرام ووایې نو خلک دې « خبره » اوری !

هو ، څومره به ښه وی چی پر کلماتو زور وکړو نه پر آواز او غرغړو . دا خو باران دی چی ګلان شنه کوی نه تالندہ !

عظیم بری :

کله چي ته د چا بدي وایې ، نو دا ته خپله بدي بیانوې . که هغه بد وی او که نه ، ته خو بد (یا بده) سوې !

نو مه د بل بدي وایه ، مه یې اوره او مه یې مجلس تازه کوه بلکی تحریم یې کړه .

د وجدان محاکمه

کله چی ستا وجدان تا ملامتوي ، محکوموي او جزا درکوي بیا نو ټوله دنیا هم نسي کولای چی تا وبخښی !

نو آیا کوم ظالم او ګناه کار به د خپل وجدان له خوا خپله ملامتي او محکومي ومنی؟

ځواب منفی دی او ځکه نو ظلم او فساد مسلط دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر ځو؟

علامه ابن رجب (رح) وايي: « که په نېکو کارونو کي د نېکانو سره سیالي نسېِ کولای ، د ګناه کارانو سره خو په استغفار او توبه کي سیالي وکړه.»

رښتیا هم ، یوه خوا خو نو وکړه .

« ژوند » په یوه جمله کی

د یو شیخ څخه یې وپوښتل چی تر ټولو ښه نیکي او تر ټولو بد عیب څه دی ؟ ده ورته وویل چی تر ټولو ښه نیکي دا ده چی خپل عیب ووینې ، او تر ټولو بد عیب دا دی چی د بل عیب ووینې !

هو ګرانه لوستونکې ، په دې لنډ ځواب کی د ژوند فلسفه پرته ده ، ښه ورته ځیر سه .

یوازی نن لرې !

په ټول کال کی صرف دوې ورځی دي چی هیڅ کار او هیڅ فعالیت نسې پکښی کولای : یوه پرون وه او بله سبا ده !

دواړې هیڅ ستا په اختیار کی نه دي بلکی یوازی نن لرې !

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په تمه وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانیې یا څو دقیقې یا۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ساعته وروسته به همدا نن هم درځخه پرون سی . پس همدا نن
یو ځه وکړه .

د بدی ختمول

ږیره لرونکی غلا نه کوی بلکی غل ږیره پریښودلی سی !

لمونځ کونکی ځوک نه خطاباسي بلکی خطا ایستونکی لمونځ کولی
سی !

اسلام ظلم او حق تلفي نه مني بلکی ظالم او حق خوړونکی مسلمان
کیدای سی !

نو که ته ښه یې ، بدي ختم کړه . یعنی د ګناه کار ځخه نه بلکی د
ګناه ځخه نفرت وکړه !

خوځښت او تکل

هر انسان (منجمله آدولف هټلر) مثبت او منفی اړخ لری . هټلر
وایي :

هغه اوښکی چی موږ یې په خپله ناکامي تویوو ، دا هغه خولې دي
چی موږ د کامیابۍ له پاره نه دي توی کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظيفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنيا به لرې....

آيا د دغو څخه يو شی هم قبر ته درسره ورې ، بېله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

سعدي صاحب څه ښه ويلی دي :

هغوی چې پريشاني او عذاب درکوی ترک يې کړه . خو هغوی چې ترک کړې پريشاني او عذاب مه ورکوه .

د هوس ځپل

که غواړې چې د دې دنيا په اړه فکر وکړې ، نو محبس ته ولاړ سه بنديان ووينه ؛

که غواړې چې د هغې دنيا په اړه فکر وکړې ، نو روغتون ته ولاړ سه ناروغان ووينه ؛

او که غواړې چې د دواړو دنياوو په اړه فکر وکړې ، نو هديرې ته ولاړ سه د قبرونو څښتنان ووينه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتماد یعنی څه ؟

وګوری اعتماد یا باور هغه کلمه ده چی په لوستلو یې ثانیه تیریږی ، په فکر کولو یې دقیقه تیریږی ، په پوهیدلو یې ورځ تیریږی ، په عملي کولو یې کال تیریږی ، خو په ثابتولو یې آن ټوله ژوند تیریږی !

نو پر اعتماد هم اعتماد ختم سوی دی . ځکه چی خلک بدل سوي دي !

یو عالم عجیبه خبره کړې ده

د هغه چا څخه مه بیریږه چی کتابتون لری او ډیر کتابونه لولی ؛ بلکی د هغه چا څخه وبیریږه چی یوازی یو کتاب لری او هغه مقدس بولی خو هیڅکله یې نه لولی او نه عمل په کوی !

الهي محرومیت

که تا لمونځ پریښود ، نو پوه سه چی راحت او برکت بیا ته پریښودلې . په ظاهره به هوسا یې خو دننه به خوسا یې . په ظاهره به شتمن یې خو باطناً به نیستمن یې . په ظاهره به عقیل یې خو اصلاً به ذلیل یې .

دا ځکه چی الله تعالی شړلی یې او په خپل حضور کی دې نه دروي . نو راوګرځه او ځان په دې امتحان کی بریالی کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا مه پرېږده

ځینې وختونه دعاوې د رب فیصلې نه بدلوي ، مګر ستا زړه بدلوي او هغه د رب د فیصلو سره مطابق کوي !

د ژوند بنسټونه

یو عالم څه ښه ویلي دي : د فقر او بیوزلۍ پر مهال صادق والی ، د شتمنۍ پر مهال ساده والی ، د قدرت او مقام پر مهال مؤدب والی ، د عصبانیت پر مهال چُپ والی د ژوند د تخت څلور پایې دي .

نیکمرغي او بدمرغي

موبایل تلیفون درونده نه دی یعنی ډېر وزن نلري او په جیب کې ښه آسانه انتقالیږي . خو دومره یې مه درنوئ چې په قیامت یې تر عهدې نسئ وتلای او د ګناه شاهد مو وي ! (یعنی صحیح یې استعمال کړئ) .

دوه مخي

ډېرئ خلک عجیبه دي . کله چې د دوی د ګناه په اړه خبره وسي نو په ټینګار سره وایي چې « الله غفور او رحیم دی » . خو د نورو د ګناه په اړه بیا په تأکید سره وایي چې « الله سخت عذاب ورکوونکی دی » !

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې انصافي

که موږ قرآن کریم هیڅ نه تلاوت کوو او پورته مو په دوړو کی میاشتی ، آن کلونه همداسی ایښی وی ، نو بیا دا حق لرو چی د غم او مصیبت پر مهال یې راواخلو او الله ته یې شفیع کړو ؟ آیا دا بې انصافي نه ده ؟

که موږ د صدقې له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترین مقام غواړو . یعنی ځومره ناڅیزه عطا کوو او ځومره ستر عوض طلبوو ! آیا دا بې انصافي نه ده ؟

نو راځی چی اول خپل وجدان قاضی کړو ، بیا پر مخ ولاړ سو . دې ته د بې انصافۍ د تباهۍ ذریعه وایی .

د ژوند لورئ

یو عارف څه ښه ویلی دي : « ژوند اول اختیاري دی خو وروسته جبري سی . یعنی نن چی هر څه په خپل اختیار کړې ، سبا هغه په وچ زور او جبر سره ریبې .»

نو ولی ښېګڼی و نه کرو ؟!ل

مشکل وخت

درې ډوله خلک هیڅ نه هیریږی : هغه چی ستا سره یې په « مشکل وخت » کی کومک وکړ ؛ هغه چی ستا په « مشکل وخت » کی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې پرېښوولې ؛ او هغه چې ته يې په دغه « مشکل وخت » مبتلا کړې .

د نفس غلامي

د شيطان د ګمراه کولو او ګناه کار کولو له پاره بل شيطان نه دی راغلی بلکی همدا نفس و چې ابليس يې ورڅخه جوړ کړ .

اول د ځان سمون

زموږ زياترو ذهنيت د يو لړ منفی غوښتنو ، منفی برداشتونو ، منفی غبرګونونو ، منفی ګومانونو او منفی برخوردونو څخه دومره ډک دی چې د بدلون او سمون تولی کړکۍ يې تړلی دي او هيڅ پوهاوئ تأثير نه پر کوی .

نو موږ ايماني ، اخلاقي او وجداني مسؤليت لرو چې خپل دغه ناوړه طرزالعمل بدل کړو تر څو الله تعالی مو روان حالت بدل کړی (الرعد : ۱۱) .

ولی توبه ځنډوې ؟

آيا د ګناه سره دې قرارداد کړی دی چې حتمأ به يې کوې ؟ آيا د الله تعالی څخه دې تضمين راوړی دی چې تر بوډا کيدو پوری به ژوندی يې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره ! ډیری هدیرې په هغو ځوانانو ډکی دي چی غوښتل یې د زړښت پر مهال توبه وباسی . نو مه ناوخته کوه .

روایت دی چی کله جهنم ته ننوت (العیاذ بالله) هلته یې د دنیا یو ملګری هم ونه لیدی ، ځکه هغوی ټولو د ده له مرګه وروسته توبه ایستلې وه . نو پوه سه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

د قبر قدر !

هغه خلک چی په ژوندوني یې په باک نه راوړو او اهمیت نه ورکوو ، نو تر مړینی وروسته یې پر قبرونو کتیبه یا سوانح ولی لیکو ؟ دا هغه ته څه ګټه لری ؟

نو غوره دا ده چی د ژوندیو له پاره کتیبه جوړه کړو یعنی قدر یې وکړو . تر مړینی وروسته یې قدر د قبر دی !

د قبر قدر خو نه اسلامي اصل دی نه فلاحي . بلکی بدعت او غفلت دی .

تلیاته بری

که په دنیا او عقبا کی بری غواړې نو د خپل ژوند له پروګرامه دا خبره وباسه چی « خلک به څه وایی ؟! » بلکی پر ځای یې دا جمله ور اضافه کړه چی « الله تعالی به څه وایی ؟! »

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعدي صاحب څه ښه ويلی دي :

عاقل او بې عقل دواړه لږ يا ډير عيبونه لری . خو عيبونه يې فرق لری . داسی چی عاقل خپل عيب پخپله وينی لاکن د بې عقل عيب دنيا وينی .

د الله تعالی نافرماني څنګه کوو؟

لومړی ـ که زموږ عقيده دا وی چی الله تعالی مو نه وينی (نو ځکه ګناهونه کوو) ، پس يقيناً چی کافران يو ؛

دوهم ـ که زموږ عقيده دا وی چی الله تعالی مو وينی خو بيا هم ګناه او د هغه نافرماني کوو ، نو ډير بې حيا او سپين سترګي يو ؛

دريم ـ که دا وايو چی د الله تعالی عذاب تحمل کولی او زغملی سو ، نو درواغجنان يو ؛

څلورم ـ دنيا په نصيب سره حاصليږی خو آخرت په محنت سره ګټل کيږی ، لاکن موږ برعکس د دنيا له پاره محنت کوو خو آخرت و نصيب ته پريږدو ، نو دا زموږ ناپوهي او ګمراهي ده .

هو ، د دې منکراتو کول او د اوامرو نه کول ښيله شکه د الله تعالی نافرماني او سرکښي ده چی انجام يې بربادي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهمه تولنیزه باریکي

د منفی او غلطو خلکو سره د تګ راتګ یا ارتباط بندوَل یوه ناچاري ده ، خو دا لیری والی باید په دې معنی نه وی چی د هغوی څخه کرکه لرو ، بلکی د ځان درنښت (یعنی د بې قدرۍ مخنیوئ) دی .

الـهي ګرانښت

انسان پر الله تعالی باندی دومره ګران دی چی د ده په خاطر یې شیطان له ځانه لیری کړ . خو انسان دومره غافل او ناشکره دی چی د شیطان په خاطر یې الله تعالی له ځانه لیری کړ !

مـهمه باریکي

اې انسانه ! ته د لنډ ژوند له دې سفره فقط یو وار تیرېږې . نو که په دې سفر کی پر انسانانو کوم لوی یا کوچنی احسان کولای سې باید ویې کړې . ځکه چی بیرته پر همدې لار بیا هیڅکله نه راګرځې !

ننی لویه ستونزه

زموږ لوی مشکل دا دی چی د افراط یا تفریط په حال کی یو : یا له حده وتلي قهرجن یو ، یا له حده وتلي خوش باوره یو که عقده یا عقیده ده ، که سیاست او قضاوت دی . دواړه حالتونه مو ناکامۍ ته بیايي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت د بل له پاره

د یو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چی یوه ښځه ډیر زیات عبادت کوي ، د ورځي یې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چی غیبت هم ډیر کوي . د دې ښځی حالت څنګه بولې ؟

عالم ورته وویل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال یې هغه چا ته ځي چی غیبت یې کوی .

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چی لرګی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی !

د ګناه شاهدان

ته په پټه او یوازیتوب کی ګناه کوه . مګر لږ تر لږه څلور عیني شاهدان لرې چی هغه زړه ، سترګي ، غوږونه او لاسونه دي .

الله تعالی فرمایی چی په دغه ورځ به د دوی (یعنی ګناه کارانو) خولې بندي (یعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به یې شاهدي ادا کړی چی په دنیا کی یې څه کول (یس : ۶۵) .

نو هغوی چی په ښکاره ګناه کوی ، څومره شاهدان به یې وی ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويی او ځانپالنه

خواجه نظام الدين اوليا څه ښه ويلی دي :

اې مسلمانه ! هر مسلمان چی وويني تر ځان يې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی يې او هغه ګناه کار وی . کيدای سی دا ستا وروستی اطاعت او نيکي وی خو د هغه وروستیٔ ګناه وی ، چی له امله به يې ته ګناه کار سې او هغه نيکوکار!

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کی) هغه ګناه ده چی د نعمتونو د هلاکت سبب کيږی .

د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چی هلته قطعاً غلطه فيصله نه کيږی .

هلته نه حاضرين سته ، نه مراجعين ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکيلان ! بلکی صرف « دوه محرران » او يو « ستر قاضی » سته او بس !

مجازات او مکافات

تر يوې ګناه وروسته د بلی ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر يوې نيکیٔ وروسته د بلی نيکیٔ کول اصلاً د هغې اجر دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکئ سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره (ابن ماجه ۴۰۲۲) .

نو د ځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟!

نابللی میلمه

دا داسی بې پروا میلمه دی چی د سهار او ماښام خیال نه ساتي . د ننوتو په نیت د کور دروازه هم نه ټکوي او هیڅ دیوال یې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت یې هم مخه نه سي نیولای . نه رشوت– اخلي او نه واسطه پیژني . دا ډیر بې لحاظه میلمه دی چی د هیچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ .

هو ، دا نابللی میلمه « مرګ » دی چی نابېره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توبنه برابره کړه داسی نه چی ناوخته سی !

انسي شیطان !

د نورو هغه عیبونه مه څرګندوه چی الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . یعنی د الله تعالی په اراده او فیصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شیطان مه جوړوه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي تړاو او دعا

دا څومره ښه احساس دی چی کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی ، خو بیا یې هم زموږ څخه ویل غواړی .

ځان ارزوَنه

شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) څه ښه فرمایلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ؛ خو باطله خبره یې ناخوښه وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ! »

خو موږ ؟!

په ګرېوان کی وګوره !

کافر چی ووینې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثناووایه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووینې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووایه ؛

جاهل چی ووینې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووایه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووینې نو د عافیت له امله د الله حمد او ثنا ووایه .

په ګریوان کی وګوره ! ړوند د دنیا د لیدلو ، کوڼ د اوریدلو ، ګوډ د یو ګام اخیستلو او ګونګی د یوې خبری کولو ارمانجن دی .

خو ته لیدلای سې ، اوریدلای سې ، تللی سې او ږغیدلای سې .

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شیان هم غواړې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږه او وګوره !

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا يې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه !

د زمانې څخه شکايتونه مه کوه . بلکې خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی (الرعد ۱۱) .

کثيف او نجس عمل

يو ځل خو سترګې پټې کړه او داسې فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښې ژويې او په خوله کې يې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښو وينې څڅيږي ، او د سرو غوښو ټوټې دې په غاښونو کې يو څه هم بندې وي .

دا مهال به دې سترګې څومره سرې وي ، زړه به دې څومره ډېره وي ، څيره به دې څومره وحشې وي او حالت به دې څومره شهواني وي . دا به څنګه نجس او ناوړه عمل وي ، ها ؟

آيا دغسې کرغيړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وي نو ښه ډېر غيبت کوه !

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غيبت نه کوم . د غيبت اورېدل هم په غيبت کې شامل دی ، منع يې کړه يا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنۍ او ټولنې سره ستا نيکي وی . ولې دغسې وړيا احسان او نيکي نه کوې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېولنيز انحراف

دا ځومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تريخ حقيقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو ځومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره يې کوو .

د غيبت او حسد پيوستون

علما وايی چې انسانان په درې دليلونو سره تر شا خبری درپسی کوی يا ستا غيبت کوی :

لومړی ـ کله چې ونسي کړای ستا دريځ ته ورسيږی يا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی .

دوهم ـ کله چې هغه څه ونلري چې ته يې لرې ، نو دې غيبت او پس ګويي کوي .

دريیم ـ کله چې وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی يعنی ستا تقليد وکړی خو نه يې سي کولای ، نو غيبت او تر شا خبری درپسی کوی .

دې ته د غيبت او حسد پيوستون وايی . راځی چې اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ، خپلو دوستانو او خپلو مجلسيانو ته وګورو او هر يو جلا جلا و ارزوو . ښايی هيڅوک يا خورا لږ ځنی خلاص وی .

لا بيا هم نه ترې منع کيږو ؟ استغفرالله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له فتنو او جنجالو ځان ساتنه

آيا د چُپ والي يا خاموشۍ اهميت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تيره کله چی : اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاينحله وی ، علم لږ وی ، او دليل بې وسه او بې کسه وی !

د خلکو امتحانول

که د چا صبر او حوصله ازمايې نو انتقاد پر وکړه ، بيا وګوره !

که د چا اخلاص ازمايې نو مشوره ځنی وغواړه ، بيا وګوره !

که د چا غرور او ځانپالنه ازمايې نو خبره يې ومنه ، بيا وګوره !

که د چا خوی او خصلت ازمايې نو سفر ورسره وکړه ، بيا وګوره !

او که د چا سخاوت ازمايې نو پور ترې وغواړه ، بيا وګوره !

له ډوبيدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشويش يا پريشانۍ سره د پرون مشکل قطعأ نه حليږی بلکی د نن سکون هم له منځه ځي او د يو مبهم سبا په غيږ ورځې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپيڅلو اوبو ځان ومينځه .

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خيرنه او دوړنه څېره يې په وړاندې ودريږې . که ته وغواړې يا نه ، که دې خوښه وی يا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتمأ درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چليږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

شتمن فقير

کله چې ته وصيت پاڼه ليکې (يا شفاهي وصيت کوې) ، آيا خبر يې چې يوازينی څوک چې ستا د مال او دولت يا جايداد څخه محروم پاتيږي ، هغه ته پخپله يې ؟!

چا ته خپل سهم پريږدې ؟ آيا هغه اولاد ته چې ډير ژر به دې هير کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم يوه سلنه به هم نه درپسی خيراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی يې ، ستا د خپل سهم زياته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آيا پوهيږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی يې ضايع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پريږدې چې د دنيا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو پوه سه چې شتمن فقير يې (يعنی دلته شتمن او هلته فقير) !

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتیا او درواغ

رښتیا حق دی او درواغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو درواغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو درواغ مصنوعي دی .

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو درواغ اختراع کیږی

د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی .

ننني دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوې چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوې چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغیَ (فوقانه ـ غباره) دربانډی چاودي مه خښمیږه . پخپله دې تر حد زیاته هوا ورکړې وه !

الهي سزا :

د هغه انسان د خاموشیَ یا پټي خولې څخه وبیریږه چی تا یې زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایی یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پریږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی یې هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي رحمت

د ابن سینا څخه یې وپوښتل چی ژوند څنګه درباندی تیرېږی ؟

ده ورته وویل چی د ګناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالي یې او که د ګناهونو پر تیروالي یې ؟

ستر احسان

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی .

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی .

ترخه حقایق :

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه بالله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي . ترخه حقایق :

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي .

د زړه ډاډ او سکون :

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه .

د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی !

له غمه بې غمیٍ :

رسول الله صلی الله علیه وسلم چي به کله د یو غم یا مصیبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به یې کاوه . (رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترینه طریقه خپله کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

متوجه اوسه :

که خپل نفس د خیر په کارونو کی لګیا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی .

له مرګه ویره

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ، دا ځکه چی مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چی یو مؤمن ځکه د مرګ له یاده نه بیریږی چی اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی .

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چی اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی .

د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکتر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر.....

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیِّت (یعنی مړئ) یا جنازه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو یو ډول قبر وی ، د ټولو یو ډول کفن وی ، د ټولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا !

په رښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن یې فقط یو نیم متر دی !

فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دی . یوه ورځ ستا په ګټه او بله یې ستا په زیان ده .

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه .

په رښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده !

د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وړی او د پیسو موړ نسته . علما وایی چی پر موږ ناپوهان درې حقونه لري :

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم ـ شفقت او مهرباني : كه د هغوی څخه كوم غلط او ناسم كار ووينئ نو د كركې پر ځای به شفقت پر كوئ .

دريېم ـ لارښوونه او متوجه كول : د هغوی دريېم حق دا دی چې سمه لارښوونه به ورته كوئ ، خير دی كه هغوی يې مني يا نه .

هو ، كه مونږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، يعنی د ناپوهانو حق ادا كړو ، نو دنيا او عقبا به مو ځلانده وی .

ودرېږه او شا ته وګوره !

د غلطيو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پرېښودلو كی ځنډ مه كوه ، ځكه لاره چې څومره اوږدېږی راستنېدل هغومره ګرانيږی .

خورا مهم تجارت

كله چې د دنيا د مفليسئ څخه په تنګ راسې او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وكړه ، يعنی صدقه وركړه .
امتحان يې كړه !

ته به ووايې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه كړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسكا هم صدقه ده....

(c) ketabton.com: The Digital Library

عواطف

کله چی ګناه کار انسان وژړېل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه .

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه !

عقیده او حقیقت

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی .

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر !

------- -------------------------- ----------

ازلي دښمن

ښایی ځینی کسان امریکا ، برتانیه ، روسیه ، اسراییل..... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولی . خو دوی یوازی د انسان دا دنیا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډیر خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنیا او آخرت دواړه خراب کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابلیس » نومیږی چی لقب يې « شیطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهیزات لری . آن یوه ثانیه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کیږی .

نو زموږ جنګ د دغه لعین دښمن سره فرض دی .

الحمدُلله کتاب پایٍ ته ورسېد

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library